

2012 Verksamhetsberättelse och bokslut

 FENNIA LIV

Innehåll

Verkställande direktörens översikt	3
Styrelsens verksamhetsberättelse	4
Bokslut	6
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Moderbolagets finansieringsanalys	9
Bokslutsprinciper	10
Noter till resultaträkningen och balansräkningen	14
Bokslutets nyckeltal	26
Formler för beräkning av nyckeltalen	30
Risker och risk- och solvenshantering	31
Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras	39
Revisionsberättelse	40
Fennia Livs förvaltningsorgan	41

Svåra val

I Päijänne-Tavastland har jag hört ordstävets "Gör nu klokt din toker" när det inte är självklart vilket val som ska göras.

År 2012 stod vi ofta inför denna sanning, särskilt inom den ekonomiska politiken. Även vid ledandet av bolaget var den sanningen ofta relevant: placeringsmarknaden gungade, ekonomin hamnade i recession och ökande kostnader särskilt för IT-tjänster gjorde det svårt att agera smart. Till ledarskapsutmaningarna bidrog även det ökande antalet bestämmelser som försämrar livförsäkringsbolagens möjligheter och ökar deras kostnader samt bestämmelsernas korta övergångstider.

När allt kommer omkring förlöpte Fennia Livs år dock siffermässigt utmärkt, vilket framgår såväl av styrelsens verksamhetsberättelse som av bokslutet. Bolaget och dess styrelse visade sig ha förmåga att kunna genomföra rätt lösningar.

Jag vill tacka Fennia Livs medarbetare som i god anda klarade av även svåra situationer. Tack för förra året också till alla yrkeskunniga samarbetspartner både i Fennia-gruppen och utanför den. Vi är nöjda, men vi nöjer oss inte med detta.

Korrigeringen av felet som funnits i skattelagen i över ett årtionde borde avancera. Förhoppningsvis kan vi i fortsättningen tillhandahålla våra kunder sådana tjänster där bostadsegendom eller finansieringstillgångar kunde användas för en månatlig pension under resten av livet med hjälp av försäkringsinnovation. Och på så sätt att en sådan pension inte skulle beskattas helt och hållet som nu, utan att endast avkastningen på kapitalet skulle beskattas. På det sättet beskattas sparbelopp annars också i Finland.

Trots att man i offentligheten tror det motsatta, är livslånga pensioner inte någon entydig och enkel sak för livförsäkringsbolag. Och ändå klarar ingen annan instans i samhället lika kostnadseffektivt av risken förknippad med livslängdens oförutsägbarhet. Som riskutjämnare av livslängden skulle livförsäkringsbolagen också fungera som katalysatorer för den ekonomiska tillväxten och sådan risktagning skulle det löna sig för samhället att stödja. Jag önskar emellertid inga premierrelaterade skatteincitament, eftersom de sannolikt skulle inkludera en för stor politisk och administrativ risk. Att försöka klara av dem skulle vara att ta vatten över huvudet.

Även i fortsättningen erbjuder Fennia Liv livförsäkringar som skydd för företag, företagare och företagares familjer för att lindra ekonomiska följder i händelse av dödsfall eller arbetsoförmåga. Tillsammans med företag skapar vi också långsiktiga lösningar som ökar det frivilliga pensionskyddet. Dessutom skapar vi produktiva och tydliga alternativ som ökar tillgångarna.

Tack för ert förtroende.

Seppo Rinta

verkställande direktör

Styrelsens verksamhetsberättelse 2012

År 2012 var för Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv ett positivt år på flera sätt och bolaget redovisade ett bra resultat. Bolagets volym fortsatte att växa till följd av goda försäljningsresultat och beståndets ökade premieinkomster. Bolagets solvensställning stärktes ytterligare och ligger på en bra nivå.

Fennia Liv ägs av Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia med en andel på 60 procent och av Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia med en andel på 40 procent.

Försäkringsverksamhet

Fennia Livs premieinkomst steg med 14 procent till ett nytt rekord, 90,5 miljoner euro (79,5 mn euro). Även premieinkomsten inom branschen ökade enligt förhandsuppgifter från finansbranschen och Fennia Liv behöll således sin marknadsposition. Av bolagets premieinkomst var 61,6 miljoner euro (49,0 mn euro) livförsäkringar och 28,9 miljoner euro (30,5 mn euro) pensionsförsäkringar. Premieinkomsten från fondförsäkringar var 45,1 miljoner euro (37,8 mn euro) och deras andel av bolagets premieinkomst var 50 procent (48 %). Premieinkomsten från försäkringar med fortlöpande premie var 47,9 miljoner euro (47,4 mn euro) och dess andel av den totala premieinkomsten var 53 procent (60 %).

De utbetalda ersättningarna ökade till 63,6 miljoner euro (61,8 mn euro), av vilket återköpen utgjorde 15,4 miljoner euro (15,1 mn euro). Återbetalningar av sparbelopp utgjorde 8,3 miljoner euro (4,8 mn euro). Sammanlagt 31,0 miljoner euro (29,8 mn euro) utbetalades i pensioner och 4,3 miljoner euro (3,6 mn euro) vid dödsfall och arbetsoförmåga.

Driftskostnaderna ökade till 10,8 miljoner euro (10,0 mn euro). Vi lyckades stoppa de stigande driftskostnaderna trots att utvecklingsprojekt fortsatte att öka i både antal och omfattning. De ökade kostnaderna beror dock främst på driftskostnader av datasystem samt på ökade avskrivningar. Omkostnadsprocenten var 119,9 procent (116,0 %). Bolagets driftskostnadsprocent med hänsyn till intäkterna avseende arvoden och provision av fonder som placerats i fondförsäkringar skulle var 108,7 procent (104,7 %).

Den totala avkastningen av försäkringskapital som är bundna till bolagets resultat varierade 2012 mellan 2,8 och 4,5 procent beroende på försäkringsgren och kvartal. De beviljade kundåterbärningarna uppgick till 1,7 miljoner euro, av vilka 0,2 miljoner euro finansierades genom att utnyttja den redan tidigare uppkomna ansvarsskulden för extra förmåner. Dessutom ökades ansvarsskulden med 13,0 miljoner euro (3,0 mn euro) för att komplettera räntesänkningen.

Placeringsverksamhet

Placeringsverksamheten redovisade ett utmärkt resultat. Placeringarnas avkastning enligt verkligt värde var 9,3 procent (1,1 %) och intäkterna enligt verkligt värde 57,8 miljoner euro (6,8 mn euro). Nettointäkterna som bokförts i bolagets resultat var 62,3 miljoner euro (-27,2 mn euro), varav fondförsäkringarna utgjorde 28,7 miljoner euro (-45,6 mn euro).

Placeringstillgångarna enligt verkligt värde (inklusive upplupna räntor) var vid årets slut 679 miljoner euro (633 mn euro). Masskuldebrevslån och placeringar i långa räntefonder utgjorde 48 procent av placeringsbeståndet, och penningmarknadsplaceringar och depositioner 10 procent. Aktier, placeringar i aktiefonder och kapitalfonder utgjorde 21 procent, fastighetsplaceringar 20 procent och lånefordringar och övriga placeringar 1 procent. Dessutom uppgick de medel som utgör täckning för fondförsäkringar till 325 miljoner euro (272 mn euro).

Resultat och solvens

Bolagets rörelsevinst var 11,7 miljoner euro (2,9 mn euro). Koncernens rörelsevinst var 11,8 miljoner euro (1,7 mn euro).

Bolagets verksamhetskapital ökade till 130,0 miljoner euro (98,3 mn euro) och solvenskapitalet steg till 137,2 miljoner euro (104,6 mn euro). Solvensen i förhållande till ansvarsskulden ligger på en bra nivå. Solvensnivån steg till 21,8 procent (17,4 %).

Företagsledning och personal

Under verksamhetsåret bestod Fennia Livs styrelse av kommerserådet Eero Lehti (ordförande), filosofiedoktor Matti Ruohonen (viceordförande), vice verkställande direktör Matti Carpén, direktör Eeva Grannenfelt, verkställande direktör Antti Kuljukka och styrelseordförande Antti Vahto samt av suppleanterna vice verkställande direktör Eero Eriksson och verkställande direktör Olavi Nieminen. Bolagets verkställande direktör var Seppo Rinta.

Styrelsen sammanträdde sammanlagt elva gånger under verksamhetsåret. För de ordinarie medlemmarnas del var närvaroprocenten 92 procent och för suppleanternas del 100 procent.

År 2012 hade bolaget i medeltal 48 anställda (47).

FENNIA LIV, MODERBOLAG

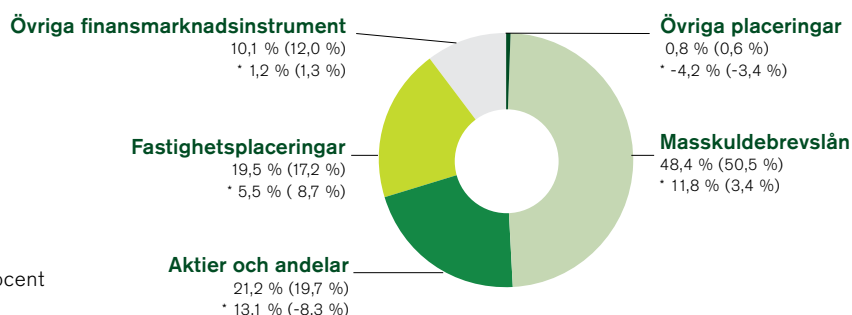
Placeringsbestånd

679 mn euro (633 mn euro)

Placeringsverksamhetens avkastningsprocent

9,3 % (1,1 %)

* Avkastningsprocent per placeringsslag

Koncernstruktur

Till koncernbokslutet har konsoliderats Fennia Kapitalförvaltning Ab, som bolaget äger till 100 procent.

I slutet av räkenskapsperioden omfattade koncernen Fennia Liv dessutom 16 fastighetsbolag som ägdes helt av bolaget.

Kapitalförvaltning

Fennia Kapitalförvaltning Ab:s första fulla verksamhetsår var för portföljförvaltningens del ett bra år. Avkastningen av bolagets modellportföljer var mellan 5,4 och 17,1 procent. Bolagets verksamhetsresultat var 0,8 miljoner euro på minus på grund av att försäljningen inte växte i den takt som beräknats. Under räkenskapsperioden stärkte moderbolaget bolagets kapital med 0,5 miljoner euro. Satsningarna på att utvidga och etablera kapitalförvaltningsverksamheten till en del av Fenniakoncernens tjänster fortsätter även under den pågående räkenskapsperioden.

Risk- och solvenshantering

Grunden för Fennia Livs riskhantering utgörs av de principer för risk- och solvenshantering som styrelserna i Fennias koncernbolag fastställt. Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på den så kallade modellen med tre försvarslinjer, som beskrivs närmare i avsnittet om riskhantering.

En riskhanteringskommitté har tillsatts för koncernens försäkringsbolag för att förbereda, styra och koordinera risk- och solvenshanteringsuppgifter samt för att förmedla information om detta.

Placeringsverksamheten grundar sig på en placeringsplan, som har godkänts av bolagets styrelse, där man bland annat definierar allokeringen av placeringarna samt ansvar och befogenheter för aktörerna i den praktiska placeringsverksamheten. Bolagets risktäckningskapacitet beaktas när allokeringen av placeringarna fastställs.

Utsikter för pågående räkenskapsperiod

Utgångspunkterna för det pågående året är fortfarande oklara. Det finns fortfarande inga garantier för att särskilt realekonomin skulle ha återhämtat sig från konjunkturnedgången, vilket är utmanande för Fennia Livs tillväxtmål. Den pågående konjunkturfasen framhäver dock även behov av grundförsäkring. Fennia Livs framgång bygger fortfarande på aktiv tillhandahållning av tjänster.

Utsikterna för placeringsverksamheten är minst sagt intressanta. Det pågående året erbjuder liksom fjolåret med tidsmässigt rätt förlagda allokeringssändringar möjlighet till rimlig placeringsavkastning. Om realekonomin svänger uppåt, har aktierna förutsättningar att stiga. När ekonomin stärks, stiger eventuellt även räntorna. Stigande aktier kan delvis kompensera den negativa inverkan som ränteökningen har på avkastningarna. Om ekonomin krisar till sig eller inflationsförväntningarna stiger drastiskt, stiger räntorna så skarpt att ränteökningens negativa inverkan inte kan kompenseras med andra tillgångsslag. Då blir resultatet förlustbringande.

Resultaträkning

1 000 €	Koncernen 2012	Koncernen 2011	Moderbolaget 2012	Moderbolaget 2011	Noter
FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL					
Premieinkomst					
Premieinkomst	90 508	79 461	90 508	79 461	1
Återförsäkrares andel	-787	-760	-787	-760	
	89 721	78 701	89 721	78 701	
Intäkter av placeringsverksamheten	70 275	50 539	71 168	50 333	3, 4
Uppskrivningar av placeringar	18 543	1 923	18 543	1 923	3, 4
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-63 615	-61 800	-63 615	-61 800	2
Förändring i ersättningsansvaret	-4 941	-6 264	-4 941	-6 264	
Ersättningskostnader sammanlagt	-68 556	-68 064	-68 556	-68 064	
Förändring i premieansvaret					
Förändring i premieansvaret	-63 358	30 655	-63 358	30 655	
Driftskostnader					
Kostnader för placeringsverksamheten	-10 766	-9 978	-10 766	-9 978	5
Korrigerig för uppskrivningar av placeringar	-24 316	-60 792	-26 191	-60 204	3, 4
	-1 265	-19 206	-1 265	-19 206	3, 4
Försäkringstekniskt resultat	10 279	3 778	9 297	4 160	
Annan än försäkringsteknisk kalkyl					
Övriga intäkter					
Intäkter av värdepappersverksamheten	97	14			
Övriga	2	-	1		
	99	14	1		
Övriga kostnader					
Kostnader för värdepappersverksamheten	-921	-843			
Övriga	-16	-	-16		
	-937	-843	-16		
Inkomstskatt för den egentliga verksamheten					
Skatt under räkenskapsperioden	-2 144	-1 295	-2 124	-1 295	
Skatt under tidigare räkenskapsperioder	-170	5	-190	5	
Latent skatt	-1 806	705			
	-4 120	-585	-2 314	-1 290	
Vinst av den egentliga verksamheten			6 968	2 870	
Bokslutsdispositioner					
Förändring i avskrivningsdifferensen			11	11	
Räkenskapsperiodens vinst	5 321	2 364	6 979	2 881	

Balansräkning 31.12.2012

1 000 €	Koncernen 2012	Koncernen 2011	Moderbolaget 2012	Moderbolaget 2011	Noter
AKTIVA					
Immateriella tillgångar					
Övriga utgifter med lång verkningstid	3 647	4 402	3 488	4 200	12
Förskottbetalningar	657	96	657	96	
	4 304	4 498	4 144	4 296	
Placeringar					
Fastighetsplaceringar					
Fastigheter och fastighetsaktier	108 304	74 038	62 354	54 368	7
Lånefordringar på företag inom samma koncern			41 102	31 748	
Lånefordringar på ägarintresseföretag	1 768	1 541	1 768	1 541	
	110 073	75 579	105 224	87 657	
Placeringar i företag inom samma koncern					
Dotterbolagsaktier			2 500	2 000	
Övriga placeringar					
Aktier och andelar	323 690	256 372	323 690	256 372	11
Finansmarknadsinstrument	174 506	246 466	174 506	246 466	
Fordringar på inteckningslån	3 151	16 573	3 151	850	
Övriga fordringar	-	2 351	-	2 351	
Depositioner	15 908	6 734	15 780	5 950	
	517 255	528 497	517 127	511 990	
Placeringar sammanlagt	627 328	604 076	624 851	601 646	6
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar					
Fordringar	323 262	270 305	323 262	270 305	10
Vid direktförsäkringsverksamhet					
Hos försäkringstagare	606	726	606	726	
Övriga fordringar	4 570	2 309	4 962	2 485	
	5 176	3 035	5 568	3 212	
Övriga tillgångar					
Materiella tillgångar					
Maskiner och inventarier	432	490	422	446	12
Övriga materiella tillgångar	12	12	12	12	
	444	503	435	458	
Kassa och bank	4 570	6 515	3 893	6 230	
	5 014	7 017	4 328	6 688	
Aktiva resultatregleringar					
Räntor och hyror	3 563	4 596	3 551	4 592	
Övriga aktiva resultatregleringar	2 188	2 258	2 185	2 258	
	5 751	6 854	5 736	6 850	
	970 835	895 785	967 889	892 997	

1 000 €	Koncernen 2012	Koncernen 2011	Moderbolaget 2012	Moderbolaget 2011	Noter
PASSIVA					
Eget kapital					
Aktiekapital	27 751	27 751	27 751	27 751	13
Överkursfond	10 723	10 723	10 723	10 723	
Styrelsens dispositionsmedel	8	8	8	8	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	29 991	27 627	37 204	34 323	
Räkenskapsperiodens vinst	5 321	2 364	6 979	2 881	
	73 795	68 474	82 666	75 687	
Akkumulerade bokslutsdispositioner					
Avskrivningsdifferens			68	79	
Försäkringsteknisk ansvarsskuld					
Premieansvar	409 215	398 166	409 215	398 166	
Ersättningsansvar	145 157	141 379	145 157	141 379	
	554 372	539 545	554 372	539 545	
Ansvarsskuld för fondförsäkringar					
Försäkringsteknisk ansvarsskuld	325 426	271 955	325 426	271 955	16
Skulder					
Av direktförsäkringsverksamhet	406	360	406	360	
Latenta skatteskulder	6 038	4 232			
Övriga skulder	8 148	9 348	2 395	3 616	14
	14 592	13 940	2 801	3 976	
Passiva resultatregleringar					
	2 650	1 872	2 556	1 756	
	970 835	895 785	967 889	892 997	

Moderbolagets finansieringsanalys

1 000 €	2012	2011
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Vinst av den egentliga verksamheten före extraordinära poster	6 968	2 870
Korrektivposter:		
Förändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden	68 299	-24 391
Nedskrivningar och uppskrivningar av placeringar	-16 486	43 593
Avskrivningar enligt plan	863	472
Övriga korrektivposter	-20 549	3 593
Förändring i rörelsekapitalet	39 094	26 137
Minskning/ökning av kortfristiga räntefria rörelsefordringar	2 674	-117
Ökning av kortfristiga räntefria skulder	1 029	-223
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	42 797	25 796
Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens övriga finansiella kostnader	-14	2
Betalda direkta skatter	-1 049	-2 063
Rörelseverksamhetens kassaflöde	41 734	23 735
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel)	-66 260	-29 766
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel)	22 877	-2 305
Investeringar i och överlåtelseinkomster av materiella och immateriella tillgångar samt av övriga tillgångar (netto)	-688	-835
Investeringarnas kassaflöde	-44 071	-32 906
Förändring i likvida medel	-2 337	-9 170
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	6 230	15 401
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	3 893	6 230
	-2 337	-9 170

Bokslutsprinciper

Bokslutet har upprättats enligt bokföringslagen och lagarna om aktiebolag och försäkringsbolag samt i enlighet med beslut, föreskrifter och anvisningar från de myndigheter som övervakar försäkringsbolagen.

Placeringarnas bokföringsvärde

Byggnader och konstruktioner tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningarna enligt plan eller till ett lägre verkligt värde. Fastighetsaktier samt mark- och vattenområden tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde.

Aktier och andelar som ingår i placeringarna tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde. Aktier och andelar som hänför sig till anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde om värdesänkningen anses bestående. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset.

Finansmarknadsinstrument tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften. Differensen mellan deras nominella värde och anskaffningsutgift periodiseras bland ränteintäkterna eller som avdrag för dessa under finansmarknadsinstrumentens löptid. Motposten bokförs som en ökning eller minskning av anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset. Värdeförändringar till följd av fluktuationer i räntenivån har inte bokförts. Nedskrivningar i anslutning till emittentens kreditvärdighet bokförs i resultatet.

Lånefordringar och depositioner tas i balansräkningen upp till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde än detta.

De nedskrivningar som tidigare gjorts av placeringar återförs till placeringarnas värde på ett sådant sätt att de påverkar resultatet till den del som det verkliga värdet överskrider bokföringsvärdet.

Derivatinstrument används i första hand till att skydda placeringsportföljerna. Derivaten bokförs dock som icke-skyddande derivatkontrakt. Vinst och förluster som uppkommit under räkenskapsperioden till följd av att derivatkontrakt stängts eller förfallit har bokförts som intäkter eller kostnader för räkenskapsperioden. Den negativa differensen mellan det verkliga värdet för ett icke-skyddande derivatkontrakt och ett högre bokföringsvärde/en högre avtalskurs bokförs som kostnad. Orealiserade intäkter bokförs inte.

Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar värderas till verkligt värde.

Bokföringsvärde för annan egendom än placeringar

Som övriga utgifter med lång verkningstid har utgifter för totalrenovering av lägenheter och för planering av datasystem aktiverats. Dessa och inventarier tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar enligt plan.

Premiefordringar tas i balansräkningen upp till det sannolika värdet och övriga fordringar till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde.

Avskrivningar enligt plan

Avskrivningar enligt plan görs som lineära avskrivningar på anskaffningsutgiften baserade på ekonomisk verkningstid. De uppskattade avskrivningstiderna är i genomsnitt följande:

Dataprogram	5–7 år
Utgifter för planering av datasystem	5–7 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5–10 år
Kontors-, affärs- och industribyggnader	20–50 år
Beståndsdelar i byggnader	10–20 år
Transportmedel och datautrustning	3–5 år
Kontorsmaskiner och -inventarier	7 år

Uppskrivningar av placeringar

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till placerings-tillgångar och till placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar samt korrektivposter till uppskrivningarna bokförs så att de inverkar på resultatet.

Placeringarnas verkliga värde

Fastigheternas verkliga värden fastställs årligen fastighetsvis med utgångspunkt i beräkningar av bolagets egna experter.

I bokslutet har en försiktig värdering tillämpats. I situationer där den rätta nivån på en försiktig värdering har behövt säkerställas har man låtit göra utomstående värderingar av fastigheternas verkliga värden. Värderingarna har då gjorts av ett landsomfattande bolag som vid sidan av sin övriga verksamhet specialiserat sig på fastighetsvärdering.

För noterade värdepapper och för sådana värdepapper som har en marknad används som verkligt värde årets sista tillgängliga kurs för fortlöpande handel, eller om den saknas, den sista avslutskursen. Som verkligt värde för värdepapper som inte noteras används det sannolika överlåtelsepriset, den återstående anskaffningsutgiften eller ett substansvärde. Som verkligt värde för kapitalinvesteringfonderna har tillämpats anskaffningsutgiften eller de värderingar som förvaltningsbolaget uppgett om fondens verkliga värde.

Derivatkontrakt värderas till verkligt värde på bokslutsdagen. Från verksamhetskapalet avdras eventuell maximiförlust för icke-skyddande derivatkontrakt.

Som verkligt värde för fordringar tillämpas det nominella värdet eller ett lägre sannolikt värde.

Poster i utländsk valuta

Affärstransaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder i utländsk valuta liksom verkligt värde för placeringar har i bokslutet omvandlats till euro enligt Europeiska centralbankens kurs på bokslutsdagen. Kursdifferenser som uppkommit under räkenskapsperioden och vid bokslutet bokförs som korrigeringsposter till de berörda inkomsterna och utgifterna eller som intäkter och kostnader av placeringsverksamheten om kursdifferenserna hör till finansieringstransaktioner.

Arrangemang för personalens pensioner

Pensionsskyddet för personalen har ordnats genom ArPL-försäkringar i Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia. Pensionsförsäkringspremierna bokförs i resultaträkningen enligt prestationsprincipen. Bolagets hela personal omfattas dessutom av en premiebaserad tilläggs pensionsförsäkring, som har tecknats hos Försäkringsaktiebolaget Fennia-Liv.

Akkumulerade bokslutsdispositioner och hantering av latent skatter

Lagstiftningen gör det möjligt att bokföra frivilliga reserver samt avskrivningar som överskrider planen. I koncernbolagens bokslut avdras inte den latent skatteskulden från ackumulerade bokslutsdispositioner, fonderade uppskrivningar och värderingsdifferenser på placeringar. Intäktsförda uppskrivningar är skattepliktig inkomst. Latenta skattefordringar till följd av periodiseringsdifferenser i bokföring och beskattning har inte tagits upp i koncernbolagens bokslut. Koncernbolagen har inte motsvarande latent skatteskulder. I koncernbokslutet har skatteskulder till följd av konsolideringsåtgärder bokförts.

I koncernbokslutet har den ackumulerade avskrivningsdifferensen delats upp i ändring i den latent skatteskulden och i räkenskapsperiodens resultat samt i latent skatteskuld och i eget kapital. Den tillämpade skattesatsen är 24,5 procent (24,5 %).

Ansvarsskuld

Vid beräkning av ansvarsskulden följs både lagen om försäkringsbolag och social- och hälsovårdsministeriets och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Vid försäkringar som är bundna till placeringarnas värdeutveckling (fondförsäkringar) används ingen beräkningsränta. För övriga försäkringar beräknas ansvarsskulden per försäkring, och den beräkningsränta som tillämpas varierar enligt följande:

- För den individuella liv- och pensionsförsäkringen inklusive kapitaliseringsavtal tillämpas en beräkningsränta på 4,5 procent på avtal som börjat gälla före 1.1.1999, 3,5 procent på avtal som börjat gälla efter 1.1.1999 och 2,5 procent på avtal som börjat gälla efter 1.3.2003. Beräkningsräntan för pensionsförsäkringar som börjat gälla efter 9.10.2012 är 1 procent. Beräkningsräntan för livförsäkring inklusive kapitaliseringsavtal som börjat gälla efter 1.3.2012 är 1,5 procent. För en del av kapitaliseringsavtalen är beräkningsräntan 2 procent.
- För den icke formbundna grupp pensionsförsäkringen är beräkningsräntan 3,5 procent. För ansvarsskuld som acku-

mulerats före 1.1.1999 har den ändrade beräkningsrätans (från 4,25 procent till 3,5 procent) effekt aktiverats i ansvarsskulden och den kommer att avskrivas i jämna belopp under 15 års tid. För gruppensionsförsäkringar som börjat gälla efter 1.1.2011 är beräkningsräntan 2 procent.

- För att uppfylla räntekravet på 4,5 och 3,5 procent för pensions- och sparförsäkringar kompletterades ansvarsskulden såväl under räkenskapsåret som i de tidigare boksluten. Ansvarsskulden för räntekomplettering var cirka 34,1 miljoner euro 31.12.2012. Genom att upplösa ansvarsskulden för räntekomplettering är det årliga avkastningskravet i beräkningsgrunden för detta bestånd 2,8 procent under de närmaste åren.

För de individuella pensionsförsäkringar som börjat gälla före 1.1.2010 har den aktiverade anskaffningsutgiften dragits av från premieansvaret. Amorteringstiden för denna s.k. zillmering bestäms per försäkring och är högst fem år. Zillmeringen har fastslagits på ett sådant sätt att de belastningar som motsvarar försäkringarna räcker till för framtida amorteringar.

Skälighetsprincipen

Enligt 13 kap. 2 § i lagen om försäkringsbolag ska livförsäkringsbolag tillämpa den s.k. skälighetsprincipen i fråga om sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet berättigar till extra förmåner som utdelas enligt de överskott som försäkringarna eventuellt avkastar. Denna princip förutsätter att en skälig del av det överskott som dessa försäkringar avkastar i form av extra förmåner ska återföras till de aktuella försäkringarna, om detta inte förhindras av solvenskraven.

Fennia Livs mål är att på lång sikt ge försäkringskapitalet i de försäkringar som är berättigade till utdelning av överskottet en bruttoavkastning som motsvarar minst den riskfria räntan. Försäkringens duration och återköpsrätt beaktas då de extra förmånerna delas ut. Avkastningen som delas ut bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar.

Med försäkringens totalränta avses försäkringsavtalets beräkningsränta och den tilläggsränta som ska gottskrivas det aktuella avtalet. I beloppet av den tilläggsränta som gottskrivas försäkringens tas avtalets beräkningsräntenivå i beaktande. När bolagets nettointäkter från placeringar är låga sänks nivån på de extra förmånerna. Totalräntan på försäkringar med

en lägre beräkningsränta kan då underskrida den högsta beräkningsräntan. När placeringarnas nettoavkastning är hög, kan försäkringar med en lägre beräkningsränta få en högre totalränta än försäkringar med en högre beräkningsränta.

När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar man efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att delas ut som extra förmåner till en berörd grupp försäkrade under kommande år.

I förhållande till övriga försäkringsbolag och andra former av lågriskplaceringar strävar bolaget efter konkurrenskraftiga extra förmåner.

Nivån på de extra förmånerna begränsas av avkastningskraven som ägarna har fastställt för kapitalet samt av bolagets solvensmål. Ett sådant solvensmål uppställs att alla solvensgränser som lagstiftarna förutsätter överskrids och att bolaget kan ta risker i sin placeringsverksamhet i den mån som placeringsplanen förutsätter för att det årligen fastställda avkastningsmålet ska uppnås.

Fennia Livs styrelse fastställer tilläggsräntan kvartalsvis på förhand. Beloppet på de kommande extra förmånerna kan dock ändras även under kvartalet om solvensen eller den allmänna marknadssituationen förutsätter det.

I risklivförsäkringarna tillämpas den så kallade skälighetsprincipen i dödsfallsskyddet för namngivna försäkringsgrupper i form av höjda ersättningsbelopp.

Målen för de extra förmånerna är inte bindande, och de är inte heller en del av det försäkringsavtal som ingås mellan bolaget och försäkringstagaren. Målen för de extra förmånerna gäller tills vidare och bolaget förbehåller sig rätten att ändra dessa mål.

Hur skälighetsprincipen uppfylldes 2012

De extra förmåner som Fennia Liv delade ut 2012 motsvarar de mål som bolaget uppställt i sin skälighetsprincip. Avkastningen som delas ut till försäkringarna bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar. När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar man efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att delas ut som extra förmåner till en berörd grupp försäkrade under kommande år.

Bolagets placeringsavkastning 2012 var bra. På grund av den låga räntenivån och kommande solvenskrav enligt

Solvens II överfördes i bokslutet 13 miljoner euro från placeringsverksamhetens resultat till ansvarsskulden för räntekomplettering för att bekosta bolagets räntelöften de kommande åren. Ansvarsskulden för kommande extra förmåner utökades inte. En del av 2012 års extra förmåner bekostades från tidigare års reserver för ansvarsskulden för extra förmåner. Ansvarsskulden för räntekomplettering upplöstes enligt plan.

Den riskfria räntan har varit låg för såväl korta räntor som långa statslån ända sedan 2009. Den totalränta som Fennia Liv gottskrivit har tydligt överskridit den motsvarande placeringstidens riskfria ränta 2009–2012. Försäkringens duration och återköpsrätt har beaktats då de extra förmånerna delas ut. Därför har den totalränta som gottskrivs pensionsförsäkringarna vanligen varit lite högre än den ränta som gottskrivs sparförsäkringarna. Tabellen nedan visar Fennia Livs totalräntor som gottskrivits 2012.

ÅRLIG TOTALRÄNTA FÖR RÄNTEBÄRANDE FÖRSÄKRINGAR 2012

Beräknings- ränta	Individuell sparförsäkring	Individuell pensions- försäkring	Gruppensjons- försäkring	Kapital- serings- avtal
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,50 %	3,55 %	3,55 %	3,50 %
2,50 %	3,10 %	3,50 %		2,90 %
2,00 %			3,50 %	2,90 %
1,50 %	från 1.3 3,08 %			från 1.3 2,88 %
1,00 %		från 9.10 3,40 %		2,90 %

Koncernbokslut

I Fennia Livs koncernbokslut har alla de dotterbolag konsoleterats där moderbolaget direkt eller indirekt har över hälften av rösträtten. Fennia Kapitalförvaltning Ab (100 procents ägarandel) har konsoleterats i koncernbokslutet. De andra 16 dotterbolag som konsoleterats i koncernbokslutet (13 år 2011) är fastighetsbolag.

Koncernbokslutet har upprättats som en sammanställning av moderbolagets och dotterbolagens resultaträkningar, balansräkningar och noter. Bolagens interna fordringar och skulder, intäkter och kostnader, vinstutdelning samt inbördes aktieinnehav har eliminerats. Inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Den koncernaktiva som hänför sig till anläggningstillgångsposter avskrivs enligt avskrivningsplanen

för den berörda anläggningstillgångsposten. Koncerngoodwill som inte har hänförts har avskrivits i sin helhet.

Koncernbokslut

Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs

koncernbokslut inkluderar som nya dotterbolag

Kiinteistö Oy Uudenmaankatu 24

Kiinteistö Oy Biolinja 27

Kiinteistö Oy Espoon Portti 1-5

Koncernbokslutet inkluderar följande dotterbolag

Fennia Kapitalförvaltning Ab

Kiinteistö Oy Kalevankatu 9

Kiinteistö Oy Teohypo

Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1

Kiinteistö Oy Kaakkurin Liikekeskus

Kiinteistö Oy Vaajakosken Varaslahdentie 6

Kiinteistö Oy Sellukatu 5

Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus

Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5

Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1

Kiinteistö Oy Vasaramestari

Kiinteistö Oy Konalan Ristipellontie 25

Asunto Oy Jyväskylän Jontikka 2

Asunto Oy Tampereen Vuoreksen Puistokatu 76

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1 000 €	2012	2011
1. PREMIEINKOMST		
Direktförsäkring		
Från hemlandet	90 481	79 444
Återförsäkring	27	17
Premieinkomst före återförsäkrarens andel	90 508	79 461
Poster som avdragits från premieinkomsten		
Kreditförluster på premiefordringar	15	12
Premieinkomst av direktförsäkring		
Livförsäkring		
Individuell livförsäkring med fondanknytning	22 254	23 703
Annan individuell livförsäkring	12 817	10 203
Kapitaliseringsavtal med fondanknytning	11 356	4 773
Annat kapitaliseringsavtal	2 303	1 278
Arbetstagarnas grupplivförsäkring	6 858	5 358
Annan grupplivförsäkring	6 021	3 678
	61 608	48 993
Pensionsförsäkring		
Individuell pensionsförsäkring med fondanknytning	8 513	5 973
Övrig individuell pensionsförsäkring	7 202	9 340
Gruppensionsförsäkring med fondanknytning	2 959	3 392
Annan gruppensionsförsäkring	10 200	11 746
	28 874	30 451
	90 481	79 444
Fortlöpande premier	47 919	47 442
Engångspremier	42 562	32 002
	90 481	79 444
Premier från avtal som berättigar till återbäring	45 399	41 603
Premier för fondförsäkringar	45 082	37 841
	90 481	79 444

1 000 €	2012	2011
2. UTBETALDA ERSÄTTNINGAR		
Direktförsäkring		
Livförsäkring	31 157	29 467
Pensionsförsäkring	32 450	32 333
	63 607	61 800
Återförsäkring	8	-
Utbetalda ersättningar sammanlagt	63 615	61 800
Av vilka:		
Återköp	15 426	15 135
Återbetalning av sparsumma	8 276	4 814
Övriga	39 906	41 851
	63 607	61 800
Fondförsäkringarnas andel av utbetalda ersättningar	19 800	19 178
Extra förmåner inom livförsäkring		
Återbäringarnas och rabatternas effekt på det försäkringstekniska resultatet	1 448	855
Ändring i ansvaret för framtida extra förmåner under räkenskapsperioden	-242	-4 313

I bokslutet 31.12.2012 överfördes 13 000 000 euro från resultatet för att finansiera beräkningsräntan för individuella pensioner och gruppensioner. Av de extra förmåner som delades ut 2012 finansierades 242 032 euro från ansvarsskulden för extra förmåner. Av den individuella pensionsförsäkringens och sparförsäkringarnas beräkningsränta på 4,5 procent finansierades en andel på 1,3 procent från ansvarsskulden för räntekompletteringen, 1 933 536 euro, och av beräkningsräntan på 3,5 procent för både gruppensionsförsäkring och den individuella pensionsförsäkring och för sparförsäkringarna finansierades en andel på 0,3 procent från ansvarsskulden för räntekompletteringen, 654 947 euro. De extra förmåner på 1 689 726 euro som gottskrevs försäkringar 2012 motsvarade räkenskapsperiodens mål för extra förmåner.

De extra förmåner på 2 295 650 euro som gottskrevs försäkringar 2011 motsvarade räkenskapsperiodens mål för extra förmåner. Ansvarsskulden för de extra förmåner som ackumulerats under tidigare år upplöstes med 1 440 819 euro. Under räkenskapsperioden överfördes dessutom 2 000 000 euro till ansvarsskulden för extra förmåner.

1 000 €	2012	2011
3. SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA FRÅN PLACERINGSVERKSAMHETEN		
Intäkter av placeringsverksamheten		
Intäkter av fastighetsplaceringar		
Ränteintäkter		
Från företag inom samma koncern	1 007	273
Från övriga företag	132	114
	1 140	387
Övriga intäkter	9 563	7 572
	10 702	7 959
Intäkter av övriga placeringar		
Dividendintäkter	8 329	6 327
Ränteintäkter	9 167	10 498
Övriga intäkter	2 323	1 566
	19 818	18 392
Sammanlagt	30 520	26 351
Återförda nedskrivningar	11 160	1 131
Försäljningsvinster	29 488	22 850
Sammanlagt	71 168	50 333
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar		
Till företag inom samma koncern	-4 506	-2 986
Till övriga företag	-1 194	-2 160
	-5 699	-5 146
Kostnader för övriga placeringar	-1 915	-2 463
Räntekostnader och övriga kostnader för främmande kapital	-14	2
Sammanlagt	-7 628	-7 607
Nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar	-11 952	-27 441
Försäljningsförluster	-6 611	-25 155
Sammanlagt	-26 191	-60 204
Nettointäkter av placeringsverksamheten före uppskrivningar och korrigeringar av dessa	44 977	-9 871
Uppskrivningar av placeringar	18 543	1 923
Korrigerings av uppskrivningar av placeringar	-1 265	-19 206
	17 278	-17 283
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	62 255	-27 154

1 000 €	2012	2011
4. FONDFÖRSÄKRINGARNAS ANDEL AV NETTOINTÄKTERNA FRÅN PLACERINGSVERKSAMHETEN I RESULTATRÄKNINGEN		
Intäkter av placeringsverksamheten	13 719	5 592
Kostnader för placeringsverksamheten	-4 064	-13 652
Nettointäkter av placeringsverksamheten före uppskrivningar och korrigerig av dessa samt nedskrivningar och återförda nedskrivningar		
Uppskrivningar av placeringar	18 543	1 923
Korrigerig av uppskrivningar av placeringar	-1 265	-19 206
Nedskrivningar	-4 687	-20 341
Återförda nedskrivningar	6 481	73
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	28 727	-45 610

1 000 €	2012	2011
5. SPECIFIKATION AV DRIFTSKOSTNADER		
Specifikation av driftskostnaderna i resultaträkningen		
Utgifter för anskaffning av försäkringar		
Provisioner för direktförsäkring	889	649
Provisioner och vinstandelar från mottagen återförsäkring	2	-
Övriga utgifter för anskaffning av försäkringar	3 187	2 986
Utgifter för anskaffning av försäkringar sammanlagt	4 078	3 635
Kostnader för handläggning av försäkringar	4 931	4 739
Administrationskostnader	1 896	1 638
Provisioner för avgiven återförsäkring	-140	-34
Sammanlagt	10 766	9 978
Totala driftskostnader enligt funktion		
Utbetalda ersättningar	321	334
Driftskostnader	10 766	9 978
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	1 184	1 177
Sammanlagt	12 271	11 489
Funktionsspecifika avskrivningar enligt plan		
Utbetalda ersättningar	23	16
Driftskostnader	744	364
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	95	92
Sammanlagt	863	472
Specifikation av personalkostnader, personalen och medlemmarna i de olika organen		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	2 933	2 802
Pensionskostnader	693	608
Övriga lönebikostnader	187	182
Sammanlagt	3 812	3 592
Löner och arvoden till ledningen		
Styrelsen och verkställande direktören	351	350
Pensionsåldern för verkställande direktören bestäms enligt ArPL		
Antal anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden		
Kontorspersonal	32	28
Försäljningspersonal	16	19
	48	47
Revisorers arvoden		
Revision	23	20
Skatterådgivning	19	10
Övriga arvoden	3	
	45	31

1 000 €	Placeringar 31.12.2012			Placeringar 31.12.2011		
	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Verkligt värde	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Verkligt värde
6. VERKLIGT VÄRDE OCH VÄRDERINGSDIFFERENS FÖR PLACERINGAR						
Fastighetsplaceringar						
Fastighetsaktier i företag inom samma koncern	53 101	53 101	58 950	45 115	45 115	48 758
Fastighetsaktier i ägarintresseföretag	2	2	2	2	2	2
Övriga fastighetsaktier	9 251	9 251	9 251	9 251	9 251	9 251
Lånefordringar på företag inom samma koncern	41 102	41 102	41 102	31 748	31 748	31 748
Lånefordringar på ägarintresseföretag	1 768	1 768	1 768	1 541	1 541	1 541
Placeringar i företag inom samma koncern						
Aktier och andelar	2 500	2 500	2 500	2 000	2 000	2 000
Övriga placeringar						
Aktier och andelar	323 690	323 690	360 457	256 372	256 372	275 698
Finansmarknadsinstrument	174 506	174 506	183 273	246 466	246 466	250 572
Fordringar på inteckningslån	3 151	3 151	3 151	850	850	850
Övriga lånefordringar	-	-	-	2 351	2 351	2 351
Depositioner	15 780	15 780	15 780	5 950	5 950	5 950
	624 851	624 851	676 233	601 646	601 646	628 721
I den återstående anskaffningsutgiften för finans- marknadsinstrument ingår skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som en minskning av dessa						
Värderingsdifferens (differensen mellan verkligt värde och bokföringsvärde)			51 382			27 074

1 000 €

Fastigheter och fastighetsaktier

7. FÖRÄNDRINGAR I FASTIGHETSPLACERINGAR

Anskaffningsutgift 1.1	55 619
Ökningar	12 201
Anskaffningsutgift 31.12	67 820
Nedskrivningar 1.1	-1 251
Återförda nedskrivningar	128
Ökningar	-4 343
Nedskrivningar 31.12	-5 466
Bokföringsvärde 31.12	62 354

**8. PLACERINGAR I FÖRETAG I SAMMA KONCERN
OCH I ÄGARINTRESSEFÖRETAG**

Anskaffningsutgift 1.1	2 000
Ökningar	500
Anskaffningsutgift 31.12	2 500
Bokföringsvärde 31.12	2 500

9. FORDRINGAR

Övriga fordringar	
Hos företag inom samma koncern	403

**10. PLACERINGAR SOM UTGÖR TÄCKNING
FÖR FONDFÖRSÄKRINGAR 31.12.2012**

1 000 €	2012		2011	
	Ursprunglig anskaffningsutgift	Verkligt värde	Ursprunglig anskaffningsutgift	Verkligt värde
Aktier och andelar	273 773	283 860	246 929	238 698
Finansmarknadsinstrument	28 335	27 896	21 785	20 442
Depositioner	-	-	3 954	3 960
Kassa och bank	11 505	11 505	7 205	7 205
Sammanlagt	313 614	323 262	279 873	270 305
Placeringar som motsvarar ansvarsskulden för fondförsäkringar	313 614	323 262	279 873	270 305
I kassa och bank och motsvarande fordringar ingår nettopremier för betalda försäkringar som är i kraft vid bokslutstidpunkten och som ännu inte har placerats		2 423		1 650

1 000 €	Andel av samtliga aktier %	Bokföringsvärde 31.12.2012	Verkligt värde 31.12.2012
11. INNEHAV I ÖVRIGA FÖRETAG			
Inhemska aktier			
Fortum Abp	0,0117	1 472	1 472
Kemira Abp	0,0463	748	847
Kesko Abp	0,0523	790	865
Metso Abp	0,0178	830	859
Nokia Abp	0,0053	585	585
Sampo Abp	0,0046	574	631
Amplus Holding Oy	17,0756	701	730
Holiday Club Resorts Oy	2,5765	1 451	1 462
Probus Holding Oy	8,2941	5 583	8 657
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	13,2193	1 929	1 929
Övriga		4 826	5 096
		19 488	23 132
Utländska aktier			
Intel Corporation		932	938
Prosafe SE		503	513
Royal Dutch Shell Plc		508	657
Sanofi-Aventis		549	712
StatoilHydro ASA		500	520
Volkswagen Ag		534	652
K III Sweden AB		1 299	1 313
Övriga		2 609	2 729
		7 436	8 034
Andelar i placeringsfonder			
Aktia America B		923	1 082
Aktia Em Mrkt Local Currency Bond+ D		2 998	2 998
Aktia Em Mrkt Local Currency T-Bill+ D		2 979	2 979
Aktia Global Government Bond+		3 002	3 082
Allianz Global Investors - Euro High Yield Bond IT		1 640	1 826
Aviva Investors - Global Short Duration High Yield		6 000	6 198
Aviva Investors SICAV - Global High Yield Bond I		1 289	1 475
BlackRock Global Funds - European Value Fund		887	1 079
Bluebay Emerging Markets Corporate Bond Fund		4 401	5 309
BNP Paribas L1 - Bond World Emerging Local		5 000	5 184
Brummer & Partners Lynx Fund		1 002	1 012
Brummer & Partners Nektar Fund		1 004	1 033
Danske Invest Euro High Yield K		4 000	4 038
DNB OBX ETF		1 513	1 679
eQ Emerging Dividend Units		3 128	3 589
eQ Emerging Markets Local Currency Credit		1 000	1 011
Evli Aktieindexfond Sverige		3 410	3 490
Evli Corporate Bond B		12 824	15 294
Evli Emerging Markets Equity B		2 638	2 638
Evli Euro Liquidity B		7 500	7 501
Evli Europe B		2 489	2 954
Evli European High Yield B		12 621	15 606
Evli European Investment Grade B		13 078	14 961
Evli North America B		3 493	3 654
Evli Ruble Debt B		1 417	1 482

1 000 €	Bokföringsvärde 31.12.2012	Verkligt värde 31.12.2012
Evli Russia B	613	617
Evli Short Corporate Bond B	9 118	10 351
Evli Swedish Small Cap B	1 197	1 259
Fidelity Active Strategy - Emerging Markets Fund	2 004	2 416
Fidelity Active Strategy - Europe Fund	1 008	1 334
FIM BRIC+	611	632
FIM Euro	2 587	2 815
FIM Euro High Yield	5 770	6 040
FIM Kehittyvä Korko	1 787	1 945
FIM Likvidi	3 027	3 038
Fondita Nordic Micro Cap B	1 509	1 890
Fourton Odysseus	1 015	1 436
Goldman Sachs Global Emerging Markets Debt Loc	7 031	7 881
Goldman Sachs Global High Yield - Euro Hedged CI	12 497	12 873
Handelsbanken Eurooppa Selective A I	1 054	1 213
Handelsbanken Pohjoismaat Selective A I	1 030	1 125
iShares FTSE Xinhua China 25 Index Fund	3 599	3 832
iShares MSCI Emerging Markets	8 334	8 508
iShares Russell 2000 Value Fund ETF	1 058	1 203
iShares S&P 500 Index	4 133	4 133
iShares STOXX Europe 600 ETF	9 690	9 944
iShares STOXX Europe 600 Health Care ETF	767	833
JPM US Select 130/30 A acc-USD	2 046	2 879
JPM US Select Equity A USD Acc	1 191	1 561
Limited Life Credit Opportunity AX EUR	6 000	6 363
Market Vectors Agribusiness ETF	1 400	1 400
Morgan Stanley US Advantage A Acc EUR	2 154	2 720
Muzinich Funds - Americayield Fund Hedged Acc	986	1 255
Muzinich Funds - Europeyield Fund	12 000	12 270
Muzinich Short Duration High Yield Fund I	8 550	8 888
Odin Finland II	1 032	1 032
Pictet Funds Global Emerging Debt HI Acc EUR	7 654	11 534
Schroder ISF US Small & Mid-Cap Equity	1 271	1 787
Seligson & Co Kehittyvät markkinat I A	879	879
Seligson & Co OMX Helsinki 25-indeksiosuus ETF	863	885
Seligson & Co Rahamarkkinarahasto AAA	2 024	2 024
SPYDR Standard & Poors 500 Index Ser.1 Standard	1 906	2 120
Syinvest Emerging Markets Bonds	4 111	8 104
Syinvest Engros Emerg. Mkts Local Currency Bonds	5 877	6 738
Taaleritehdas Lyidian Leijona Osake A (Kasvu)	520	686
Taaleritehdas Rupla Osake A (Kasvu)	1 645	1 645
Vanguard MSCI Emerging Markets ETF	2 705	2 908
WestLB Mellon Compass Fund - Euro Corporate Bond	3 845	4 243
Övriga	1 442	1 550
	249 776	279 940

1 000 €	Bokföringsvärde 31.12.2012	Verkligt värde 31.12.2012
Andelar i kapitalfonder		
Duke Street Capital VI LP	1 112	1 112
MB Equity Fund III Ky	492	685
MB Equity Fund IV Ky	1 076	1 076
The Triton Fund II L.P.	838	838
The Triton Fund III L.P.	3 800	3 800
Permira Europe IV LP2	965	1 004
Teknoventure Rahasto III Ky	1 425	1 906
Selected Private Equity Funds I Ky	3 058	3 058
Partners Group European Buyout	3 432	3 794
Partners Group European Mezzanine	2 217	2 217
Selected Mezzanine Funds I Ky	3 050	3 225
Euro Choice IV GB Limited	2 133	2 133
Aberdeen Indirect Property Partners	1 149	1 149
Sponda Fund I Ky	850	850
Kauppakeskuskiint. FEA Ky	18 711	18 711
Övriga	2 682	3 793
	46 990	49 351

1 000 €	Immateriella rättigheter och övriga utgifter med lång verkningstid	Förskotts- betalningar	Inventarier	Sammanlagt
12. FÖRÄNDRINGAR I IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR I MODERBOLAGET				
Anskaffningsutgift 1.1.2012	5 616	96	727	6 439
Helt avskrivna under föregående år	-282		-17	-299
Ökningar		561	181	742
Minskningar	-		-120	-120
Anskaffningsutgift 31.12.2012	5 335	657	771	6 762
Akkumulerade avskrivningar 1.1.2012	-1 416		-282	-1 698
Helt avskrivna under föregående år	282		17	299
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	-		66	66
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-712		-150	-863
Akkumulerade avskrivningar 31.12.2012	-1 847		-349	-2 195
Bokföringsvärde 31.12.2012	3 488	657	422	4 567

1 000 €	2012	
13. EGET KAPITAL		
Bundet		
Aktiekapital 1.1/31.12	27 751	
Överkursfond 1.1/31.12	10 723	
Bundet sammanlagt	38 474	
Fritt		
Styrelsens dispositionsmedel 1.1/31.12	8	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder 1.1.2012	34 323	
Vinst för räkenskapsperioden 2011	2 881	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder 31.12.2012	37 204	
Räkenskapsperiodens vinst	6 979	
Fritt sammanlagt	44 191	
Eget kapital sammanlagt	82 666	
Kalkyl över utdelningsbara medel 31.12.2012		
Räkenskapsperiodens vinst	6 979	
Styrelsens dispositionsmedel	8	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	37 204	
Utdelningsbara medel sammanlagt	44 191	
1 000 €		
2012		
2011		
14. SKULDER		
Övriga skulder		
Till företag inom samma koncern	743	264
15. PREMIEANSVAR		
Från premieansvar har avdragits aktiverade anskaffningsutgifter (zillmering)		
Pensionsförsäkring	93	231
	93	231
16. ANSVARSSKULD FÖR FONDFÖRSÄKRINGAR		
Premieansvar	322 797	270 488
Ersättningsansvar	2 630	1 467
	325 426	271 955

1 000 €	2012	2011
17. SÄKERHETER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		
Ansvar för mervärdesskatt		
I anslutning till gruppregistrering för mervärdesskatt är bolaget tillsammans med övriga medlemmar gemensamt ansvarigt för de mervärdesskattebelopp som den skattskyldiga gruppen i Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma ska redovisa för		
Företag inom samma koncern	196	-544
Övriga företag	5 746	6 025
Placeringsförbindelser		
Förbindelser om teckning av andelar i kapitalfonder	24 312	27 225
Lån till närstående och transaktioner mellan närstående		
Bolaget har inga penninglån, åtaganden eller ansvarsförbindelser till bolagets närståendekrets.		
Bolaget har inga transaktioner mellan närstående som skulle ha gjorts i enlighet med andra än ordinarie handelsvillkor.		
18. NYCKELTAL FÖR SOLVENSEN		
Verksamhetskapital		
Eget kapital efter avdrag för föreslagen vinstutdelning	82 666	75 687
Frivilliga reserver och avskrivningsdifferens	68	79
Värderingsdifferens mellan tillgångarnas verkliga värden och bokföringsvärden enligt balansräkningen	51 382	27 074
Immateriella tillgångar som inte bokförts som kostnad	-4 144	-4 296
Övriga poster	-	-226
Verksamhetskapital sammanlagt	129 971	98 319
Utjämningsbelopp som ingår i den försäkringstekniska ansvarsskulden i händelse av skaderika år	7 254	6 300
Solvenskapital	137 226	104 619
Verksamhetskapitalkrav enligt 11 kap. 12 § i försäkringsbolagslagen	32 326	30 647
Solvenskapital i relation till den försäkringstekniska ansvarsskuld som är på eget ansvar med avdrag för utjämningsbeloppet och 75 procent av ansvarsskulden för fondförsäkringar	21,8 %	17,4 %

19. NOTER OM KONCERNEN

Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs moderbolag är Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, hemort Helsingfors. En kopia av Fennias koncernbokslut kan fås på moderbolagets huvudkontor, Televisionsgatan 1, Helsingfors.

Bokslutets nyckeltal

1 000 €	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTATANALYS					
Premieinkomst	89 721	78 701	59 637	69 563	54 207
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar och korrigeringar av dessa	63 237	-27 537	80 685	90 592	-84 439
Utbetalda ersättningar	-63 615	-61 800	-51 254	-53 281	-75 966
Förändring i ansvarsskulden före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	-65 897	23 121	-61 799	-84 416	87 123
Driftskostnader	-10 766	-9 978	-8 405	-7 533	-6 801
Försäkringstekniskt resultat före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	12 680	2 508	18 865	14 925	-25 875
Övriga intäkter och kostnader	-838	-828	0	0	-62
Rörelsevinst	11 842	1 679	18 865	14 925	-25 937
Förändring i utjämningsbeloppet	-954	-747	-544	-290	-686
Extra förmåner	-1 448	2 017	-3 846	-3 579	-214
Vinst före reserver och skatter	9 440	2 949	14 474	11 056	-26 837
Skatter	-4 120	-585	-359	-627	275
Koncernens vinst under räkenskapsperioden	5 321	2 364	14 115	10 429	-26 562
Total premieinkomst (1 000 €)	90 508	79 461	60 165	70 010	54 719
Omkostnadsprocent av belastningsinkomsten	119,9 %	116,0 %	108,1 %	101,9 %	91,0 %
Omkostnadsprocent av balansomslutningen	1,4 %	1,3 %	1,2 %	1,2 %	0,9 %
Verksamhetskapital (1 000 €)	129 971	98 319	106 018	87 816	47 765
Verksamhetskapitalets minimibelopp (1 000 €)	32 326	30 647	30 000	29 107	28 090
Utgjämningsbelopp (1 000 €)	7 254	6 300	5 553	5 009	4 719
Solvenskapital (1 000 €)	137 226	104 619	111 571	92 824	52 484
Solvensnivå	21,8 %	17,4 %	18,5 %	16,0 %	9,4 %
Totalresultat (1 000 €)	35 991	-8 736	24 079	42 932	-38 333
Avkastning på totalkapitalet	9,5 %	1,9 %	7,6 %	11,0 %	-3,5 %

Nyckeltalen härrör från moderbolagets siffror med undantag för resultatanalysen

1 000 €	2012		2011		2010		2009		2008	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
PLACERINGSFÖRDELNING (VERKLIGA VÄRDEN)										
Lånefordringar ¹⁾	3 151	0,5	3 201	0,5						
Masskuldebrevslån ^{1), 2)}	329 047	48,4	320 125	50,5	335 085	53,8	395 394	65,8	343 210	59,9
* inklusive räntefonder	172 391	25,4	122 616	19,4	107 977	17,3	99 651	16,6	58 735	10,3
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ^{1), 2), 3)}	68 474	10,1	76 245	12,0	48 480	7,8	25 104	4,2	82 311	14,4
* inklusive räntefonder	22 913	3,4	11 276	1,8	12 761	2,0	12 417	2,1	19 209	3,4
Aktier och andelar	144 084	21,2	124 737	19,7	133 473	21,4	87 733	14,6	47 032	8,2
Fastighetsplaceringar ⁴⁾	132 540	19,5	108 667	17,2	93 184	15,0	77 990	13,0	71 154	12,4
* inklusive placeringsfonder och fondföretag	21 467	3,2	17 197	2,7	17 066	2,7	16 387	2,7	16 630	2,9
Övriga placeringar	2 091	0,3	316	0	12 519	2,0	15 051	2,5	29 057	5,1
Placeringar sammanlagt	679 387	100,0	633 290	100,0	622 741	100,0	601 272	100,0	572 764	100,0
Masskuldebrevsportföljens modifierade duration	3,45		3,70		2,86		3,00		3,41	

1) Inklusive upplupna räntor

2) Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i övriga finansmarknadsinstrument

3) Inklusive depositioner som ingår i placeringarna i balansräkningen

4) Inklusive andelar i sådana placeringsfonder och placeringar i med dem jämförbara fondföretag, som placerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar

1 000 €	2012 €	2011 €	2010 €	2009 €	2008 €
SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN					
Direkta nettointäkter	18 649	15 505	19 334	18 754	27 532
Lånefordringar	126	54	0		0
Masskuldebrevslån *)	8 208	9 406	13 318	13 451	15 798
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner	925	977	148	1 740	2 920
Aktier och andelar *)	4 660	3 003	2 231	514	6 963
Fastighetsplaceringar	6 300	3 731	4 582	4 083	3 102
Övriga placeringar *)	61	61	62	72	-283
Icke hänförliga intäkter, kostnader och driftskostnader	-1 630	-1 727	-1 006	-1 105	-970
Värdeförändringar i bokföringen¹⁾	14 880	2 951	19 178	13 559	-41 608
Aktier och andelar *)	6 591	-6 136	6 727	2 081	-18 156
Masskuldebrevslån *)	10 501	4 682	12 124	14 971	-17 819
Fastighetsplaceringar	-2 135	3 745	921	-5 136	-4 123
Övriga placeringar *)	-78	661	-594	1 642	-1 509
Nettointäkter av placeringsverksamheten i bokföringen	33 528	18 456	38 512	32 313	-14 076
Förändring i värderingsdifferenser²⁾	24 308	-11 626	4 562	27 468	-12 749
Aktier och andelar	4 945	-7 688	9 743	4 372	-9 845
Masskuldebrevslån	17 157	-2 847	-4 801	22 579	710
Fastighetsplaceringar	2 206	-98	526	934	1 015
Övriga placeringar	0	-994	-906	-417	-4 629
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	57 836	6 830	43 074	59 781	-26 825
Derivatens andel av nettointäkterna av placeringsverksamheten	-707	-953	-3 546	-1 897	4 030

1) Försäljningsvinster och -förluster samt övriga värdeförändringar i bokföringen

2) Värdeförändringar utanför balansräkningen

1 000 €	Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden ¹⁾	Sysselsatt kapital ²⁾	Avkastning i % på sysselsatt kapital				
	€	€	2012	2011	2010	2009	2008
	2012	2012	2012	2011	2010	2009	2008
NETTOINTÄKTER AV PLACERINGSVERKSAMHETEN PÅ SYSSELSATT KAPITAL 1.1–31.12.2012							
Masskuldebrevslån ³⁾	35 865	303 237	11,8	3,4	5,5	15,3	-0,4
* varav räntefonder	18 996	132 921	14,3	1,8	9,9	37,7	-21,0
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ³⁾	925	78 772	1,2	1,3	1,7	2,8	3,9
* varav räntefonder	1 344	12 420	10,8	-0,3	2,2	4,4	-1,0
Aktier och andelar	16 196	123 352	13,1	-8,3	18,6	13,7	-25,1
Fastighetsplaceringar ⁴⁾	6 497	117 937	5,5	8,7	7,4	-0,2	0,0
* varav placeringsfonder och fondföretag	3 222	16 974	19,0	3,7	7,8	-15,9	-27,5
Övriga placeringar	-17	401	-4,2	-3,4	-10,1	4,2	-16,5
Placeringar sammanlagt	59 466	623 699	9,5	1,4	7,4	10,9	-4,2
Icke hänförliga intäkter, kostnader och driftskostnader	-1 630						
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	57 836	623 699	9,3	1,1	7,2	10,7	-4,4

1) Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden = Förändringen i marknadsvärdet enligt rapportperiodens början och slut - periodens kassaflöden.

Med kassaflöden avses skillnaden mellan köp/kostnader och försäljning/intäkter.

2) Sysselsatt kapital = Marknadsvärde vid rapportperiodens början + dagligen/månatligen tidsavvägda kassaflöden.

3) Inklusive intäkter av räntefonder som statistikförs under berörda placeringar

4) Inklusive intäkter av placeringsfonder och fondföretag som statistikförs under fastighetsplaceringar

Formler för beräkning av nyckeltalen

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrarens andel

Omkostnadsprocent (% av belastningsinkomsten) =

+ driftskostnader före förändringen i aktiverade anskaffnings-
utgifter för försäkringar
+ kostnader för ersättningshandläggning
belastningsinkomst

Omkostnadsprocent (% av balansomslutningen) =

+ totala driftskostnader
ingående balansens balansomslutning

Totalresultat = rörelsevinst (förlust) +/- förändring i värderingsdifferenser utanför balansräkningen

Verksamhetskaptal, se kalkyl i noterna

Solvenskapital = verksamhetskaptal + utjämningsbelopp + minoritetsandel

Solvensnivå (%) =

solvenskapital
+ försäkringsteknisk ansvarsskuld
- utjämningsbelopp
- 75 procent av ansvarsskulden för fondförsäkringar

Den försäkringstekniska ansvarsskulden beräknas efter återförsäkrarens andel.

Avkastning på totalt kapital enligt verkligt värde (%) =

+/- rörelsevinst eller förlust
+ finansiella kostnader
+ beräkningsräntekostnad
+/- förändring i placeringarnas värderingsdifferenser
+ balansomslutning
- ansvarsskuld för fondförsäkringar
+/- placeringarnas värderingsdifferenser

Divisorn vid beräkning av nyckeltalen beräknas som ett medeltal av värdena enligt balansräkningarna för räkenskapsperioden och föregående räkenskapsperiod.

Med beräkningsräntekostnaden avses den beräkningsränta som gottskrivs försäkringarna under året utökad/reducerad med eventuella ändringar i ansvarsskulden för räntekompletteringar.

Placeringsverksamhetens nettointäkter på sysselsatt kapital enligt verkligt värde (%)

Placeringsverksamhetens nettointäkter enligt verkligt värde i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag och på placeringarnas totalbelopp med beaktande av kassaflödena under perioden.

Antal anställda i genomsnitt = Nyckeltalet beräknas som ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermånad.

Risker och risk- och solvenshantering

Allmänt om risk- och solvenshantering

Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv (nedan Fennia Liv) ägs av Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (nedan Fennia) med en andel på 60 procent och av Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia med en andel på 40 procent. Fennia Kapitalförvaltning Ab (nedan Fennia Kapitalförvaltning), som bildades 2011, ägs helt av Fennia Liv och är dess dotterbolag. Fennia Liv hör till Fenniakoncernen. Ramen för risk- och solvenshanteringen i Fennia Liv beskrivs i de principdokument som fastställts av koncernbolagens styrelser. Det väsentligaste av dessa dokument är principerna för risk- och solvenshantering där man beskriver de allmänna principerna för både risk- och solvenshanteringen i koncernen.

I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, följer upp, hanterar och rapporterar koncernens och koncernbolagens risker. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

Organisering av risk- och solvenshantering

Fennias styrelse i egenskap av styrelse för koncernens moderbolag är dess högsta beslutande organ och ansvarar för risk- och solvenshanteringen och att den ska passa ihop med koncernens pålitliga administrationssystem. Fennias styrelse ansvarar för att särdragen hos dotterbolagen, som hör till koncernen, och koncernens interna förbindelser (bl.a. interna transaktioner, dubbla kapital, flyttbarhet av kapital och användning av kapital i allmänhet) beaktas på ett ändamålsenligt sätt.

Fennia Livs styrelse ansvarar först och främst för att bolaget konsekvent följer koncernens principer för risk- och solvenshantering. Till dess ansvar hör att se till att bolaget har ett tillräckligt administrationssystem när det gäller verksamhetens kvalitet, omfattning och mångsidighet inklusive intern kontroll och riskhanteringssystem.

Styrelsen för Fennia Kapitalförvaltning har som ansvar att

se till att bolaget följer principerna för Fenniakoncernens riskhanteringssystem till den del särdragen hos bolagets verksamhet inte kräver att man avviker från dem.

På övriga dotterbolag tillämpas Fenniakoncernens principer för risk- och solvenshantering i tillämpliga delar.

En riskhanteringskommitté har tillsatts för koncernens försäkringsbolag för att förbereda, styra och koordinera risk- och solvenshanteringsuppgifter samt för att förmedla information om detta. Riskhanteringskommitténs huvuduppgift är att stödja Fennias och Fennia Livs verkställande direktörer i frågor som rör risk- och solvenshantering. Kommitténs ordförande är Fennias verkställande direktör och kommitténs permanenta medlem Fennia Livs verkställande direktör.

För Fennia Kapitalförvaltning har en egen separat riskhanteringskommitté tillsatts. Dess ordförande är verkställande direktören för Fennia Kapitalförvaltning.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på modellen med tre försvarslinjer.

1. Den första försvarslinjen ansvarar främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer.
2. Den andra försvarslinjen äger riskhanteringsramen och ansvarar bl.a. för rapporteringen om och tolkningen, utvecklingen och planeringen av risk- och solvenshanteringen samt stödjer, följer upp och bedömer implementeringen av risk- och solvenshanteringsprocesser för affärsområden och stödfunktioner (första försvarslinjen).
3. Den tredje försvarslinjen har som uppgift att säkerställa effekten och effektiviteten av den interna kontrollen och risk- och solvenshanteringen.

Ansvar för risk- och solvenshanteringen i modellen med tre försvarslinjer fördelas mellan olika aktörer på följande sätt:

- **Verkställande direktör**

Verkställande direktören har, med stöd av ledningen, det allmänna ansvaret för att risk- och solvenshanteringen bereds och genomförs på ett ändamålsenligt sätt enligt styrelsens beslut.

- **Affärsområden och stödfunktioner**

Varje affärsområde och stödfunktion ansvarar först och främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer, följer upp den totala riskprofilen för deras eget delområde (med stöd av den andra försvarslinjen) och ser till att verksamheten inom det egna delområdet löper enligt koncernens bindande dokumentation om risk- och solvenshantering.

• Aktuariefunktion

Den ansvariga aktuarien ansvarar för aktuariefunktionen och för att de försäkringsmatematiska metoder som används i prissättning och i beräkning av den försäkringstekniska ansvarsskulden är ändamålsenliga. Den ansvariga aktuarien fastställer även nivån på den försäkringstekniska ansvarsskulden. Aktuariefunktionen har en roll som aktör i både den första och den andra försvarslinjen. Aktuariefunktionen deltar i det effektiva genomförandet av riskhanteringssystemet, särskilt i skapandet av riskhanteringsmetoder, men också i genomförandet av bolagets egen risk- och solvensbedömning.

• Riskhanteringsfunktion

Riskhanteringsfunktionen har huvudansvar för den andra försvarslinjens uppgifter. Riskhanteringsfunktionen och dess processer har integrerats i Fenniakoncernens organisation på ett sätt som säkerställer dess operativa självständighet, dvs. att funktionen är fri från sådana inflytelser som kan äventyra dess objektiva, opartiska och självständiga genomförande av uppgifter.

Under riskhanteringsfunktionen har följande fem koordineringsgrupper tillsatts, via vilka riskhanteringsfunktionen utför en del av sina uppgifter:

- Koordineringsgrupp för försäkringsrisker
- Koordineringsgrupp för finansmarknadsrisker
- Koordineringsgrupp för operativa risker
- Koordineringsgrupp för risker förknippade med kvantitativa metoder
- Koordineringsgrupp för risker förknippade med affärsområdet.

Dessa koordineringsgrupper har som huvuduppgift att behandla strategier, processer och rapporteringsförfaranden,

som behövs vid den fortgående identifieringen, mätningen, uppföljningen, hanteringen och rapporteringen av risker och deras inbördes samband.

• Compliance-funktion

Compliance-funktionen, som hör till den andra försvarslinjen, har som uppgift att se till att utfärdade lagar, förordningar, administrativa bestämmelser, finansbranschens självreglering och Fenniakoncernens interna regler tillämpas i verksamheten, och att försäkringsavtal och andra avtal och ändamålsenliga handlingsätt tillämpas i kundrelationer. Funktionen uppgift är också att främja tillämpning av bestämmelser genom förutseende rättslig rådgivning.

• Intern revision

För den tredje försvarslinjens uppgifter ansvarar en helt självständig intern revision.

Riskhantering

Med risk avses en osäker händelse och dess följd som kan utgöra ett hot eller en möjlighet för bolaget.

Riskhanteringsstrategier och -processer i koncernen delas in i följande delområden:

1. Identifiering av risker

Affärsområdena och stödfunktionerna i den första försvarslinjen identifierar och bedömer både i samband med årsplaneringen och i den dagliga operativa verksamheten vilka risker som hotar verksamheten och målsättningarna. Identifiering och bedömning av risker koordineras i arbetet av koordineringsgrupperna som är underställda riskhanteringskommittén och riskhanteringsfunktionen.

2. Riskmätning

Vid riskmätningens processen bedöms i mån av möjlighet hur allvarliga riskerna är och sambanden mellan dessa. Syftet med riskmätningen är att skapa jämförbara mätare för olika risker och förbättra jämförbarheten mellan riskerna. Det är nödvändigt att mäta och jämföra risker därför att man med hjälp av detta kan rikta riskhanteringsåtgärder mot risker som är av väsentlig betydelse

för verksamheten. Vid riskmätning tillämpas en metod som bygger på den s.k. Value at Risk-metoden. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för mätningen av hur allvarliga risker är och sambanden mellan dem och för de metoder som används vid mätningen. Dessutom koordinerar funktionen mätningen och metoderna.

3. Riskuppföljning

I koncernen genomförs kvantitativ riskuppföljning, som består av olika riskindikatorer, och kvalitativ riskuppföljning, som bl.a. inkluderar uppföljning, bedömning och eventuell testning av planerade och fastställda hanteringsåtgärder. Den första försvarslinjen ser till att det finns en ändamålsenlig uppföljning av risker och att det för hanteringen finns tillräcklig information om dessa. Den första försvarslinjen följer upp sina planerade och fastställda hanteringsåtgärder och bedömer deras effekt. Den andra försvarslinjen, särskilt riskhanteringsfunktionen, genomför självständig kvantitativ och kvalitativ riskuppföljning på ett sådant sätt att denna uppföljning kan utnyttjas i den första försvarslinjen så bra som möjligt.

4. Riskhantering

Vid hanteringsprocessen prioriterar man risker och planerar hanteringsåtgärder med vilka man försöker kontrollera eller begränsa risker. Den första försvarslinjen genomför i egenskap av riskägare ändamålsenlig riskhantering och planerar hanteringsåtgärder. Den andra försvarslinjen, särskilt riskhanteringsfunktionen, stödjer, följer upp och bedömer den hantering som den första försvarslinjen genomför, men för att säkerställa sin självständighet deltar den inte i beslutfattandet av operativa beslut. Hanteringsmetoder som används inom olika riskområden beskrivs närmare i avsnitten 3.1–3.10.

5. Riskrapportering

I koncernen ska inträffade risker och deras effekter samt tillbud rapporteras utan obefogat dröjsmål via överenskomna rapporteringskanaler. I huvudsak är det affärsområdena och stödfunktionerna som rapporterar till respektive koordineringsgrupp, underställd riskhanteringsfunktionen, via vilka riskhanteringsfunktionen samlar information om riskerna. Som en del av den fortlöpande rapporteringen rapporterar riskhanteringsfunktionen om riskerna

till riskhanteringskommittéerna och till respektive styrelser. Vid allvarliga och brådskande ärenden rapporterar affärsområdena och stödfunktionerna direkt till verkställande direktören, som rapporterar ärendet till styrelsen. På motsvarande sätt kan riskhanteringsfunktionen vid allvarliga och brådskande ärenden rapportera direkt till verkställande direktören eller styrelsen.

Riskhanterings strategier och processer tillämpas på samtliga följande riskområden inom den övergripande riskkarta som skapats för att underlätta riskhantering:

- försäkringsrisker
- marknadsrisker
- motpartsrisker
- operativa risker
- risker förknippade med kvantitativa metoder
- koncentrationsrisker
- likviditetsrisk
- strategiska risker
- ryktesrisk
- grupprisker.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är förknippade med försäkringsbolagets verksamhet dvs. försäkring.

De väsentligaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval, säljstyrning och riskprissättning, dvs. eventuell förlustrisk som följer av att kostnader för framtida försäkringsersättningar (inkl. driftskostnader) överskrider de försäkringspremier som fås av försäkringar. I försäkringsriskerna ingår även storskaderisker (t.ex. katastrofrisker) och återförsäkringsskyddets lämplighetsrisker.

Till försäkringsrisken hör även förlustrisk, som beror på en ogynnsam värdeförändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden, dvs. reservrisk. Reservriskerna är förknippade med de osäkra antaganden som används vid beräkning av ansvarsskulden och med beräknade ersättningsbelopp, driftkostnader och ogynnsamma avvikelse från faktiska kostnader i deras kassaflöden.

Till reservriskens försäkringstekniska riskfaktorer räknas bl.a. biometrisk risker (dödlighetsrisk, långlevnadsrisk, risk för arbetsoförmåga och motsvarande risker) och olika annul-

lationsrisk, t.ex. återköpsrisk vid livförsäkring.

Till den försäkringstekniska ansvarsskulden hör också marknadsrisk som t.ex. inflation och diskontoränta.

Försäkringsverksamheten baserar sig på tagande av försäkringsrisker, riskspridning inom försäkringsbeståndet och hantering av dessa. De viktigaste hanteringsåtgärderna när det gäller hantering av försäkringsrisker hänför sig till riskurval, prissättning, försäkringsvillkor och anskaffning av återförsäkringsskydd.

Med riskurval ger man anvisningar för försäljningen och säkerställer försäkringsverksamhetens lönsamhet. Riskurval hanteras genom att man statistiskt undersöker tidigare skadefall, som även står som grund för prissättning. I instruktionerna för riskurval fastställs vilka risker man försäkrar och hur stora försäkringsbelopp man accepterar.

Med prissättning av försäkringsrisker strävar man efter en önskad riskmotsvarighet, genom att sätta ett högre pris på en högre risk och vice versa. Utgångspunkten för prissättningen är uppgifternas riktighet och tillräcklighet och att man känner till försäkringsobjektet tillräckligt bra. Endast på detta sätt kan man ändamålsenligt tillämpa olika riskanalyser och besluta om premiens tillräckliga nivå.

Försäkringsvillkor har en avsevärd betydelse som ett instrument att begränsa försäkringsrisker. I försäkringsvillkoren fastställer man bl.a. försäkringsavtalets omfattning och ersättningsbegränsningar. Vid hantering av försäkringsrisker är det viktigt att utesluta icke-önskvärda risker eller via avtal begränsa dem till en önskvärd nivå.

Vid beräkning av ansvarsskulden tillämpas olika kvantitativa metoder, vars hantering har en central roll vid hantering av reservrisken. På reservriskens karaktär inverkar väsentligt utöver själva metoderna också tillräckligheten, kvaliteten och hanteringen av de uppgifter som används.

När det gäller livförsäkring begränsar lagstiftningen livförsäkringsbolagens rätt att höja premier eller ändra avtalsvillkor. Då påverkar avtalens längd reservriskens s.k. biometriska riskers nivå. Om de gjorda antagandena visar sig vara otillräckliga och det inte går att ändra på premierna, måste ansvarsskulden kompletteras med ett belopp som motsvarar den förväntade förlusten.

Genom att teckna återförsäkringar hanterar man och garde-
rar man sig mot omfattande skador och skadefall. Användning av återförsäkring är förknippad med underordnade risker som återförsäkringens tillgångs-, pris- och motpartsrisk. Användning av avgiven återförsäkring inom livförsäkringsverksamhet är liten och koncentrerar sig därför på ett antal motparter.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses förlustrisker som direkt eller indirekt beror på ändringar i finansmarknadens variabler, t.ex. fluktuationer i räntor, aktier, fastigheter, valutakurser och kreditmarginaler, värdenivåer och volatiliteter.

Placeringsverksamhet och dess hantering har en särställning när det gäller hantering av marknadsrisk. De väsentligaste riskerna är förknippade med placeringarnas värdeminskningar och placeringarnas oförenlighet med karaktären hos den försäkringstekniska ansvarsskulden (s.k. ALM-risk)

De väsentligaste metoderna för hantering av marknadsrisk hänför sig till val av placeringsinstrument, diversifiering av placeringar och riskbegränsning.

Utgångspunkten för hantering av marknadsrisk är att tillgångarna placeras i sådan egendom och i sådana instrument vars risker kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras. Dessutom riktas på nya tillgångsposter och placeringsinstrument innan de skaffas i förväg fastställda åtgärder, med vilka man säkerställer hantering av nya tillgångsposter eller placeringsinstrument och deras ändamålsenlighet för affärsverksamhet och riskhantering.

Genom att diversifiera placeringarna tillräckligt omfattande strävar man efter optimal diversifieringsnytta, riskkorrigerad avkastning och förenlighet med tillgångar och skulder.

Den centrala hanteringsmetoden för marknadsrisk är användning av riskbudgetering vid solvenshantering. Med allokeringbegränsningar säkerställer man att placeringstillgångarna är tillräckligt omfattande diversifierade i olika tillgångsslag. Dessutom fastställs detaljerade begränsningar, med vilka man säkerställer att diversifieringen även inom tillgångsslagen är tillräckligt omfattande.

KVANTITATIVA UPPGIFTER OM PLACERINGSPORTFÖLJENS RISKPARAMETRAR I FENNIA LIV

	Förändringens inverkan på Fennias solvenskapital	
Ränteplaceringar	Räntenivå +1 %-enhet	-15 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	-21 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -20 %	-15 mn €

Motpartsrisk

Med motpartsrisk tar man hänsyn till eventuella förluster till följd av oväntad insolvens hos försäkringsbolagens motparter.

På motsvarande sätt som vid hantering av marknadsrisker är utgångspunkten för hantering av motpartsrisker att motparter och risker förknippade med dem kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras.

Motpartsrisker uppstår främst (eftersom kreditmarginalrisker behandlas som marknadsrisker)

- till följd av motparten i derivatkontraktet, varvid endast avtalets eventuellt positiva marknadsvärde är utsatt för risker
- till följd av fordringar på försäkringskunder.

Vid hantering av motpartsrisker i fråga om derivatkontrakt bedöms motpartsrisken innan man sluter avtal med derivatmotparten. För att bedöma kreditvärdighet hos emittenter och motparter tar man främst hjälp av klassifikationer av ratinginstitut. En miniminivå har fastställts för kreditvärdigheten och begränsningar för ansvarets maximinivåer per motpart för att begränsa motpartsrisken.

Motpartsrisker uppstår även till följd av fordringar på försäkringskunder. Motpartsrisken som uppstår till följd av premiefordringar på kunder är i allmänhet mycket liten, eftersom obetalda premier leder till att försäkringsskyddet upphör eller minskas.

Operativa risker

I Fenniakoncernen avses med operativa risker förlustrisker som uppstår till följd av

- otillräckliga eller misslyckade interna processer
- personal
- system
- externa faktorer.

I operativa risker ingår juridiska risker. Risker som beror på strategiska beslut samt ryktesrisker har begränsats utanför de operativa riskerna.

Syftet med hanteringen av operativa risker är att minska sannolikheten för oförutsedda förluster, dvs. minimera risker. De effektivaste riskhanteringsåtgärderna riktas mot de allvarligaste operativa riskerna. De allvarligaste riskerna när det gäller hantering av operativa risker är risker vars sannolikhet att inträffa är liten, men när risken väl inträffar är inverkan på verksamheten omfattande.

Hanteringsramen för Fenniakoncernens operativa risker bygger på insamling av uppgifter om operativa risker från olika källor, t.ex. kontroller av den interna revisionen, riskindikatorer, bedömningar som bygger på scenarier, interna uppgifter om skador och förluster samt tillbud. Särskilt bedömningar som bygger på scenarier är i central roll när man bedömer verksamhetens risker på ett förutseende sätt. Det är främst affärsområdena och stödfunktionerna som ansvarar för insamlingen av uppgifter om operativa risker och för rapporteringen till riskhanteringsfunktionen.

Riskprofilen för de operativa riskerna bedöms och behövliga rapporter till styrelsen och för övrig intern användning utarbetas utifrån de uppgifter som samlats in från olika källor. På lång sikt förbättrar systematisk bedömning av risker nivån på riskhanteringen och hjälper affärsområdena och stödfunktionerna att förstå och hantera verksamhetens operativa risker.

För de viktigaste affärsområdena har beredskaps- och kontinuitetsplaner gjorts upp enligt vilka nyckelfunktionerna kan fullföljas i en eventuell störningssituation.

I Fenniakoncernen delas operativa risker in i följande kategorier:

- interna oegentligheter
- risker förknippade med anställda och personal
- juridiska risker
- problem och avbrottsskador som rör data-, datakommunikations- och telefonsystem
- risker förknippade med kunder, produkter och affärsverksamhetens handlingsätt
- risker förknippade med processer
- risker förknippade med utomstående verksamhet.

Risker förknippade med kvantitativa metoder

Med kvantitativa metoder avses skapande av numeriska bedömningar genom att tillämpa statistiska, ekonomiska och matematiska teorier och metoder eller andra finansieringsteorier och -metoder. Till den kvantitativa metoden räknas även metoden där man strävar efter ett numeriskt slutresultat och som helt eller delvis bygger på subjektiv expertbedömning.

En kvantitativ metod kan vara felaktig och/eller vilseledande och leda till opålitlig rapportering och till fel slutsatser och på så sätt till felaktiga åtgärder av ledningen.

Risker förknippade med kvantitativa metoder hör till operativa risker, men på grund av deras speciella karaktär och deras betydelse samt för att underlätta hantering av dessa identifieras, mäts, följs upp, hanteras och rapporteras deras risker som eget riskområde.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder tar man hänsyn till risker som är förknippade med

- matematisk teori
- uppgifternas kvalitet
- estimering och parametrisering
- dokumentering
- validering
- personal
- datasystem
- processer.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder är effektivt ifrågasättande av metoder och processer en styrande princip. Detta betyder att en obunden och sakkunnig aktör kritiskt borde analysera och bedöma metoder och processer.

Hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder bygger på att varje metods struktur, matematiska teori och logik har dokumenterats väl och kan stödjas med vetenskapliga undersökningar och/eller med försäkringsbranschens bästa praxis så bra som möjligt. För att man ska kunna identifiera metodens styrka och svaghet är det viktigt att realvärldens matematiska förenklingar, numeriska metoder, approximationer och användning av subjektiva expertbedömningar utreds och dokumenteras tillräckligt noga. Ägaren och utvecklarna av metoden ska se till att metodens olika delområden fungerar på ett önskvärt sätt, att de passar för det ändamål de är avsedda för och att metoden är matematiskt korrekt och att de estimerade parametrarna är statistiskt pålitliga.

Hantering av uppgifternas kvalitet är lika viktigt som hantering av metodens struktur, teori eller logik. Tillförlitlighet kan uppnås endast med högklassiga uppgifter.

Validering av kvantitativa metoder omfattar processer och strategier med vilkas hjälp man strävar efter att bekräfta att metoden är ändamålsenlig och tillförlitlig samt att den fungerar på ett önskvärt sätt. Med hjälp av valideringen identifierar man eventuella svagheter och begränsningar hos metoden och problem som rör dess användning, och dessutom så kan man bedöma och hantera deras effekter.

Koncentrationsrisker

Med koncentrationsrisker avses riskkoncentrationer av olika slag som inbegriper förluster som kan vara så omfattande att de äventyrar försäkringsbolagets solvens eller ekonomiska ställning. Koncentrationsrisker uppstår oftast vid placeringsverksamhet, men de kan också uppstå vid försäkringsverksamhet och som kombinationer av dessa två.

Hantering av placeringsverksamheten, marknadsriskerna och motpartsriskerna bygger på spridning, varvid betydande koncentrationsrisker i princip inte uppstår. Så kallade strategiska äganden utgör undantag, utifrån vilka rätt betydande koncentrationsrisker kan uppstå.

Försäkringsverksamheten baserar sig på riskspridning inom försäkringsbeståndet, så att ett enskilda försäkringsobjekt med eget ansvar inte betonas för mycket. Denna risk hanteras bl.a. med anvisningar för riskurval och med återförsäkring.

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna utföra framtida betalningsskyldigheter eller att dessa kan utföras endast genom speciella åtgärder.

Likviditetsrisken delas in i kortsiktiga och långsiktiga risker. Kortsiktiga likviditetsrisker är risker som är förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder med en löptid på mindre än fyra månader (s.k. kassahanteringsrisker). Med långsiktiga likviditetsrisker avses förenlighetsrisker förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder flera år, till och med decennier framåt.

Kortsiktiga likviditetsrisker hanteras genom att upprätthålla tillräcklig likviditetsreserv och genom likviditetsplanering. Likviditetsreserven styrs bl.a. av följande principer:

- en minimallokering införs för penningmarknadsplaceringar
- aktie- och ränteplaceringar ska kunna omsättas i pengar
- penningmarknadsplaceringar sprids och för dem införs motpartsgränser
- antalet illikvida placeringar begränsas i hela placeringsportföljen.

Vid planering av likviditet skapas dagspecifika prognoser för utgående betalningar för de fyra följande månaderna. Syftet

med hanteringen av kortsiktiga likviditetsrisker är att andra placeringar än penningmarknadsplaceringar inte behöver realiseraras, och att kapitalförvaltarens kortsiktiga likviditetsreserver eller placeringar inte behöver användas eller realiseraras.

Den långsiktiga likviditetsrisken följs upp och rapporteras som egen risk, men den hanteras inte som separat risk utan dess hantering kombineras med hantering av ränterisken.

Strategiska risker

Med strategiska risker avses risker som är förknippade med försäkringsbolagets strategi och som beror på felaktiga affärsbeslut, felaktig eller misslyckad genomföring av affärsbeslut eller oförmåga att anpassa affärsverksamheten till förändringar i omgivningen eller med beaktande av det önskade framtida läget.

Med strategi avses ett flertal långsiktiga planer eller åtgärder med vilkas hjälp försäkringsbolaget förflyttas från det nuvarande läget till ett önskat framtida läge.

De strategiska riskerna har flera olika dimensioner, och riskerna har delats in i följande grupper:

- Strategiska makrorisker som är förknippade med t.ex. trendförändringar i befolkningen, den sociala tryggheten och kulturen, reglering, förändringar i myndighetstillsynen och politiken samt trendförändringar i klimatet och geopolitiken.
- Branschspecifika strategiska risker är förknippade med förändringar i konkurrensen inom försäkrings- och finansbranschen och med efterfrågan på försäkringstagare eller investerare.
- Strategiska risker förknippade med den interna verksamheten kan t.ex. vara utvidgningsrisker, risker förknippade med den interna utvecklingen och risker förknippade med tillgänglighet av extra kapitalisering.

Utgångspunkten för hanteringen av strategiska risker är att identifiera koncernens och varje koncernbolags strategiska risker och iaktta olika svaga signaler samt att bedöma hur olika evenemang, trender och scenarier påverkar affärsverksamhetens hållbarhet och utvecklingen av solvensställningen på både kort och lång sikt.

Ryktesrisk

Med ryktesrisk avses risken för att produktnamnet Fennia skadas eller att den offentliga bilden av ett enskilt bolag som hör till Fennia-gruppen eller Fenniakoncernen skadas. Ryktesrisken kan uppstå även till följd av samarbetspartner, om deras värden och/eller verksamhetsprinciper avviker från Fenniakoncernens.

Ryktesrisken är ofta en följd av andra risker eller händelser, t.ex. operativa risker.

Utgångspunkten för hanteringen av ryktesrisken är att identifiera de eventuella händelser som kan inverka negativt på koncernens eller koncernbolagens image. Karaktären av ryktesrisken avviker från övriga risker genom att ryktesriskhändelser kan vara helt eller delvis verkliga eller helt utan verklighetsgrund (t.ex. ett falskt rykte). Ryktesrisker kan ofta förebyggas eller så kan åtminstone effekterna av händelserna minskas.

Hantering av ryktesrisken grundar sig på att man övergripande väl känner till och förstår affärsverksamheten och dess begränsningar. Ryktesrisken kan inte hanteras som ett eget riskområde utan främst som utvidgning av hanteringen av operativa risker. Efter att man identifierat de risker som påverkar ryktesrisken kan man inom organisationen kräva olika riskminskningsåtgärder, anmälningsförfaranden och intern kommunikation.

Framgångsrik hantering av ryktesrisken bygger även på en tydlig och genomtänkt extern kommunikation. Det är viktigt att budskapet är korrekt och att kommunikationen sker mellan rätt aktörer.

Till hantering av ryktesrisken hör också att följa lagar, bestämmelser och föreskrifter samt att agera som myndigheterna förutsätter. Den offentliga bilden av försäkringsbolaget och dess tillförlitlighet kan skadas avsevärt om olika lagar, bestämmelser samt myndigheternas krav inte följs.

Grupprisker

Med grupprisker avses risker som beror på att Fennia och dess dotterbolag driver affärsverksamhet i koncernform. Grupprisker kan delas in i följande grupper:

- transaktionsrisker
- smittrisker

- risker för intressekonflikter
- koncentrationsrisker
- risker förknippade med administration.

Med transaktionsrisker avses risker som är förknippade med gruppinterna transaktioner, t.ex. med ändamålsenlig prissättning.

Till smittrisker räknas situationer där bolagets problem eller de risker som bolaget tagit smittar av sig till koncernens övriga bolag eller hela koncernen. Till denna grupp räknas även risker förknippade med moraliska risker (moral hazard), med vilka man avser situationer där den alltför stora risken, som bolaget tagit med avsikt och på ett omoraliskt sätt, och förlusten till följd av den helt eller delvis överförs för att bäras av moderbolaget eller övriga dotterbolag.

Risker för intressekonflikter uppstår då dotterbolagens, moderbolagets och/eller hela koncernens intressen är inbördes motstridiga.

Koncentrationsrisker inträffar om en enskild motpart blir för betydande på koncernnivå, även om risken skulle vara inom tillåtna gränser för de enskilda bolagen.

Risker förknippade med administration beror på att en del av funktionerna har ordnats på koncernnivå och en del på ett enskilt bolags nivå. Skillnader i bolagens administrationssystem kan leda till koordinationsutmaningar och extra risker.

Hantering av grupprisker bygger på en tydlig koncernstruktur. Gruppriskens betydelse ökar vid invecklade ägarstrukturer. Dessutom baserar sig ändamålsenlig hantering av grupprisker på att affärsverksamheten planeras och följs upp på både enskilda bolags nivå och koncernnivå. Endast på detta sätt kan man säkerställa och följa upp utvecklingen av grupp målen och att de uppnås.

Hantering av grupprisker bygger också på att systemet för den interna kontrollen inom koncernen och särskilt riskhanteringsystemet och Compliance och de anmälningsförfaranden som hör till dem har fastställts och genomförts logiskt och transparent. Olika aktörers roller och ansvar ska också ur koncernsynvinkel vara tydliga och identifierade.

Solvenshantering

Med risktäckningskapacitet avses egna tillgångar som kan användas för att täcka förluster. Med riskvillighet avses hur stor risk man är benägen att ta för att nå affärsverksamhetsmålen, dvs. hur mycket av de egna tillgångarna man är redo att binda till risktagningen. Med risktolerans avses hur mycket de egna tillgångarna får variera när man försöker uppnå affärsverksamhetsmålen.

Målet med hanteringen av risk- och solvenshanteringen i koncernen är att stödja uppnåendet av affärsverksamhetens mål och kontinuiteten i affärsverksamheten. Detta genomförs genom att säkerställa att de tagna riskerna är i rätt proportion till risktäckningskapaciteten, riskvilligheten och risktoleransen samt att skapa förutsättningar för en ostörd verksamhet även i händelse av oväntade förluster genom att identifiera de hot och möjligheter som påverkar affärsverksamhetsstrategin och övriga mål.

Den allmänna riskvilligheten och risktoleransen hanteras genom att sätta upp mätare och målgränser (s.k. riskbudgetering) för de mest betydande riskerna och för de kombinerade riskerna. De uppställda riskspecificerade begränsningarna ska effektivt begränsa Fenniakoncernens riskprofil, så att solvensen och risktagandet är under kontroll och stannar inom tillåtna gränser.

Förberedelser inför Solvens II

Solvens II-regleringen är ännu inte färdig och det är osäkert när Solvens II träder i kraft.

Under 2012 utvecklades riskhanteringen med tanke på den kommande Solvens II-regleringen. De mest betydande investeringarna inriktades på att utveckla och strömlinjeforma den tekniska redovisningen och den interna och externa rapporteringen.

Målet är att under 2013 och 2014 på praktisk nivå stegvis övergå till Solvens II-regleringen.

Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras

Fennia Livs utdelningsbara medel var 44 191 400,14 euro. Bolagets vinst för räkenskapsperioden var 6 978 642,35 euro. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att utdelning inte delas ut och att räkenskapsperiodens vinst överförs till tidigare räkenskapsperioders vinstmedel.

Helsingfors den 4 mars 2013

Eero Lehti

Matti Ruohonen

Matti Carpén

Eeva Grannenfelt

Antti Kuljukka

Antti Vaahto

Seppo Rinta
verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs bolagsstämma

Vi har reviderat Försäkringsaktiebolaget Fennia Livs bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2012. Bokslutet omfattar koncernens samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot lagen om

försäkringsbolag aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens och moderbolagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Helsingfors den 15 mars 2013

KPMG OY AB

Mikko Haavisto
CGR

Alex Wahlroos
CGR

Fennia Livs förvaltningsorgan

Styrelse

ORDFÖRANDE

Mikael Ahlbäck
verkställande direktör
Ab Rani Plast Oy
Terjärv

VICE ORDFÖRANDE

Matti Ruohonen
FD, SGF
Åbo

MEDLEMMAR

Matti Carpén

vice verkställande direktör
Ömsesidiga försäkringsbolaget
Pensions-Fennia
Helsingfors

Eeva Grannenfelt

Direktör, placeringslinjen
Ömsesidiga försäkringsbolaget
Pensions-Fennia
Helsingfors

Antti Kuljukka

verkställande direktör
Ömsesidiga Försäkringsbolaget
Fennia
Helsingfors

Eero Lehti

kommerseråd, styrelseordförande
Taloustutkimus Oy
Helsingfors

STYRELSESUPPLEANT

Eero Eriksson

vice verkställande direktör
Ömsesidiga Försäkringsbolaget
Fennia
Helsingfors

Olavi Nieminen

styrelseordförande
Finnsusp Oy
Lundo

STYRELSENS SEKRETERARE

Heimo Äikäs

direktör för juridiska ärenden
Ömsesidiga
Försäkringsbolaget Fennia
Helsingfors

Revisorer

KPMG OY AB

REVISORER

Mikko Haavisto
CGR

Alex Wahlroos

CGR

REVISORSSUPPLEANTER

Tiia Kataja

CGR

Marcus Tötterman

CGR

Ledning

Seppo Rinta

verkställande direktör

Olli Hokkanen

direktör, IT

Ari Koskinen

direktör, kundservice, service-
och produktutveckling

Päivi Ojala

aktuariedirektör

Aarni Pursiainen

placeringsdirektör

Kari Wilén

direktör, försäljning och
marknadsföring

Läkare

Lauri Keso

medicine och kirurgie doktor
specialist i inre medicin och
reumatologi

Juha Liira

medicine och kirurgie doktor,
specialist i företagshälsovård
och arbetsmedicin

Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv
Televisionsgatan 1, Helsingfors
Postadress 00017 Fennia
Telefon 010 5031
Fax 010 503 5300
www.fennia.fi
m.fennia.fi

